

In een breed spectrum van kerken is de charismatische vernieuwing doorgedrongen. Onderstaand overzicht werd gemaakt naar aanleiding van het symposium 'Gezonden door de Geest' (zie 0327 op www.stucom.nl), dat vooraf ging aan de inaugurele rede van prof. dr. Benno van den Toren, 10 september 2010 (zie onder).

STEUNPUNTEN VOOR CHARISMATISCHE VERNIEUWING

Historisch overzicht

CWN in met name de PKN

Er is al sinds ruim vijftig jaar charismatische vernieuwing in de Gereformeerde Kerken en de Hervormde Kerk, die in 2004 opgegaan zijn in de Protestantse Kerk in Nederland (PKN). Tijdschrift Vuur (verscheen van maart 1957 t/m december 2000) met ds. W.W. Verhoef, pastoraal centrum Oase in Rotterdam met ds. K. Kraan en andere initiatieven vormden in 1972 de Charismatische Werkgemeenschap Nederland (CWN), die sindsdien veel voor de PKN en voor andere kerken heeft betekend. Ruim duizend mensen namen in 2010 deel aan de 35ste voorjaarsconventie van de CWN.

Meer: www.cwn-cwj.nl.

KCV in RKK

De oecumenische CWN heeft deze vernieuwing ook in de Rooms-katholieke Kerk ondersteund, maar sinds 1976 hebben de katholieken een eigen stichting, die sinds 2001 Stichting Katholieke Charismatische Vernieuwing (KCV) heet. Zo'n 700 mensen namen in 2010 deel aan de vakantieconferentie Celebrate en een iets kleiner aantal aan de Nationale Open Dag.

Meer: www.kcv-net.nl.

New Wine voor andere Gereformeerden

Door New Wine, met sinds 2004 een officiële afdeling in Nederland o.l.v. ds. D. Westerkamp, vindt de charismatische vernieuwing meer ingang bij met name leden van de Gereformeerde Kerken Vrijgemaakt, de Nederlands Gereformeerde Kerken en de Christelijk Gereformeerde Kerken. Deze kerken zijn in het verleden afgesplitst van wat we nu PKN noemen. De New Wine zomerconferentie trok in 2010 vijfduizend deelnemers. Ook velen uit de PKN voelen zich daar thuis.

Meer: www.new-wine.nl.

Trin, jong en ondernemend

'Touch, Reach and Impact the Nations' (Trin), opgericht in 2002 door Mattheus van der Steen, is een christelijke, internationaal opererende beweging, die - volgens hun website - de onbereikbare wil bereiken, de ontmoedigde bemoedigen en de onwetenden onderwijzen. In Nederland is Trin actief met 'Firenights'. Uit het hele land komt jong en oud hier naar toe.

Meer: www.trin.nl.

Heart Cry voor 'zwaardere' Gereformeerden

Jongeren en dertigers uit kerken als de Gereformeerde Gemeenten (die al van de Hervormde Kerk zijn afgesplitst in 1834) vinden steun voor charismatische vernieuwing (ook al noemen ze dat niet allemaal zo) bij Stichting Heart Cry. Heart Cry is opgericht in 2006 door evangelist Arjan Baan, die in 2000 met een groep vrienden was begonnen met het organiseren van jongerenavonden.

Meer: www.heartcry.nl.

Andere organisaties

Ook andere organisaties hebben aandacht voor de Geest en de charisma's bevorderd. Voorbeelden:

- Stichting Opwekking (vanuit de Pinksterbeweging), die de zangbundel Opwekking uitgeeft en jaarlijks conferenties van meer dan 50.000 mensen organiseert.
- Het Evangelisch Werkverband (EW) binnen de PKN, met 15.000 mensen die op een Gemeente Groei Groep zitten.
- De Inwendige Zendingbond (IZB), de Hervormd Gereformeerde Jeugdbond (HGJB), de Evangelische Alliantie, e.a.

PINKSTERZENDELING EN R.-K. KLOOSTER

De Geest doet mensen van zeer verschillende achtergrond elkaar verstaan. Jan Sjoerd Pasterkamp vertelde op het symposium *Gezonden door de Geest* dat hij lang geleden gewerkt had - vanuit de Pinkstergemeenten - als zending in Papua-Nieuw Guinea. Toen hij daar hoorde dat er in zijn omgeving een rooms-katholiek karmelklooster was waarin de zusters de doop in de Geest hadden ervaren, ging hij erheen. Ze hebben samen gebeden, de zusters achter de tralies en de pinkstergelovigen aan de andere kant. Het was een intens mooie ervaring, die een hechte band smeedde. Die zusters hebben nog tientallen jaren voor hem en zijn gezin gebeden.

NETWERK OP DE VELUWE

Volgens prof. Pieter Siebesma, die onder meer les geeft aan de Christelijke Hogeschool Ede, is er momenteel een opwekking onder gelovigen, afkomstig uit kerken zoals de Gereformeerde Gemeenten. Er is op de Veluwe een los-vast netwerk van een aantal gebedsgroepen en Bijbelkringen van voornamelijk jongeren en dertigers met een 'zeer zware reformatorische achtergrond'. Ze zijn tot bekering gekomen, hebben de doop in de heilige Geest ervaren, spreken profetische woorden en bidden voor elkaar om genezing. Ze komen uit groepen die van oudsher zeer anticharismatisch en anti-evangelisch waren en zijn. Ze vinden steun bij Heart Cry (zie boven).

Kees Slijkerman #

VERSCHEIDENHEID EN EENHEID EIGEN AAN DE GEEST

Inaugurele rede nieuwe hoogleraar theologie charismatische vernieuwing

Het was een indrukwekkende eenvoudige plechtigheid op 10 september 2010 in de grote mooie bioscoopachtige Aula van de Vrije Universiteit te Amsterdam.

Enige honderden mensen zitten diep in de mooie zachte stoelen op de schuin aflopende vloer. De lichten worden gedempt en ieder staat op. Een stoet van zo'n twintig professoren in toga en met baret op komt de zaal binnen. Voorop loopt iemand met iets dat rinkelt. Decaan prof. dr. Wim Jansse van de faculteit der godgeleerdheid zegt het *votum* 'Onze hulp is in de Naam van de Heer, die hemel en aarde gemaakt heeft'. Allen gaan zitten, Benno van den Toren krijgt het woord en begint zijn inaugurele rede als hoogleraar theologie van de charismatische vernieuwing.

Geest van verscheidenheid en eenheid

De titel van zijn rede is 'Vele talen, één Geest. Eenheid en verscheidenheid in het vernieuwende werk door de Geest van Christus'.

'Charismatische vernieuwing' is een verzamelbegrip voor een snel groeiend conglomeraat van verschillende onafhankelijke bewegingen en stromingen. Dat die zo verschillend zijn, dat komt volgens Van den Toren niet alleen door de zeer verschillende culturele, sociale en kerkelijke situaties waarin deze vernieuwing plaatsvindt, maar ook door de aard van het werk van de Heilige Geest zelf.

Van den Toren ging uitvoerig in op de vragen waarom de Heilige Geest zo nauw verbonden is

met verscheidenheid, en wat de eenheid is in die verscheidenheid. 'Die eenheid van het werk van de Geest is gegrond in de eenheid van God zelf. Het is onze taak niet die eenheid te funderen, maar de gegeven eenheid (...) "na te denken". We zoeken de eenheid van het vernieuwende werk van de Geest beter te begrijpen, zodat we dit werk kunnen herkennen en onderscheiden van al het andere dat zich als geestelijk voor-doet.'

De centrale stelling in zijn rede was dat de eenheid bepaald wordt en gevonden kan worden door de band tussen de Geest en Christus. De kerk moet zich voortdurend die nauwe band in herinnering brengen. Christus is de bron, de norm en het doel van het werk van de Geest van het Nieuwe Verbond.

Lange traditie

Aan het einde bedankte Van den Toren de besturen van de Charismatische Werkgemeenschap Nederland en van de Katholieke Charismatische Vernieuwing voor het in hem gestelde vertrouwen. 'Door de relatie met deze twee bewegingen is de leerstoel er zelf een bewijs van dat de vernieuwingsbeweging een oecumenische beweging is die kan putten uit verschillende rijke kerkelijke tradities. Veel vernieuwingsbewegingen kunnen gemakkelijk ontsporen of snel buiten adem raken in een cultuur waar de nieuwigheden elkaar steeds sneller opvolgen.

De verworteling van de charismatische vernieuwing in een lange traditie die teruggaat op de vroege kerk geeft haar een lange adem. Vanuit die positie zal ze bij kunnen dragen aan de vernieuwing van de kerk en aan de verdieping van de charismatische vernieuwing zoals we die in veel jongere christelijke gemeenschappen ontmoeten.'

Voor jongere gemeenschappen

Over sommige van die jongere gemeenschappen

zei hij in zijn rede: 'In sommige neo-pentecostale kringen wordt er over het werk van de Heilige Geest gesproken alsof het lijden van Christus een gepasseerd station is. (...) Als Paulus er echter op wijst dat de Geest ons Christus als Heer laat erkennen, dan gaat dat zeker ook in de eerste Korintebrief om de gekruisigde Heer. "Ik had besloten u geen andere kennis te brengen dan die over Jezus Christus - de gekruisigde." (1 Korintiërs 2:2). Voor Paulus is de gekruisigde en opgestane Heer ook het model voor zijn eigen christenleven en apostolische dienst, waarin hij het lijden niet achter zich gelaten heeft. "We dragen in ons bestaan altijd het sterven van Jezus met ons mee, opdat ook het leven van Jezus in ons bestaan zichtbaar wordt." (2 Korintiërs 4:10).'

Benno van den Toren blijft wonen en werken in Oxford, waar hij theologie doceert aan de universiteit en decaan is van een anglicaanse ambtsopleiding. Hij zal een dag in de week besteden aan de theologie van de charismatische vernieuwing en jaarlijks minimaal een cursus geven aan de Vrije Universiteit te Amsterdam*. Hij wordt ook hoofdredacteur van Geestkracht, het 'bulletin voor charismatische theologie' dat met de leerstoel verbonden is (11,50 euro p.jr., besteladres: verkoop@ekkklesia.nl).

Meer: www.stucom.nl/leerstoel

De tekst van de inaugurele rede is als boekje te koop voor 6,90 euro (plus portokosten) via verkoop@ekkklesia.nl, tel. 0180-687333.

*Voor informatie over de cursussen theologie van de charismatische vernieuwing aan de VU kunt u zich abonneren op de gratis e-mailnieuwsbrief *Info-brief leerstoel TvdCV*. Besteladres: www.stucom.nl/contact

Kees Slijkerman #